T072 BL 2 (078) Giới Hẹn Đi Chung Với Đám Cướp-92 Pháp Đơn Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

71-GIÔÙI HEÏN ÑI CHUNG VÔÙI ÑAÙM CÖÔÙP Khi Phaät an truù taïi thaønh Xaù-veä, noùi roäng nhö treân. Baáy giôø, hai nöôùc Xaù-veä vaø Tyø-xaù-ly coù moái hieàm khích, neân haèng naêm ñaùnh cöôùp laãn nhau. Ngöôøi Tyø-xaù-ly ñeán Xaù-veä cöôùp boùc taøi saûn cuûa daân chuùng roài trôû veà cöông giôùi cuûa mình cho laø yeân oån, côûi boû vuõ khí ñeå nghæ ngôi. Vua nöôùc Xaù-veä suy nghó: "Ta laø quoác vöông, phaûi dieät tröø quaân ñòch ñeå daân chuùng yeân oån, leõ naøo laïi ñeå cho ñaùm giaëc cöôùp ñoïat taøi saûn cuûa daân chuùng?", lieàn truyeàn leänh cho caùc töôùng só: "Caùc ngöôi phaûi truy kích boïn giaëc cöôùp, baét cho heát boïn chuùng; neáu khoâng baét ñöôïc thì chôù coù trôû veà tay khoâng". Töôùng só suy nghó: "Leänh vua raát nghieâm khaéc, vieäc naøy phaûi nhanh choùng thi haønh", beøn taäp hoïp quaân lính, doø theo daáu veát truy kích. Khi aáy, caùc Tyø-kheo taïi Xaù-veä an cö xong, muoán ñi ñeán Tyø-xaù-ly, nhöng bò laïc ñöôøng neân rôi vaøo choã giaëc cöôùp. Ñaùm cöôùp kinh ngaïc, hoûi caùc Tyø-kheo: - Caùc ngöôøi laø nhöõng ngöôøi naøo? - Chuùng toâi laø nhöõng ngöôøi xuaát gia. - Xuaát gia theo ñaïo naøo?. - Xuaát gia theo hoï Thích. - Thöa caùc ñaïi ñöùc, caùc thaày ñònh ñi ñaâu ñoù? - Ñònh ñeán Tyø-xaù-ly, nhöng vì laïc ñöôøng, neân môùi ñeán ñaây. Nhaân ñoù, ñaùm giaëc lieàn chæ ñöôøng cho caùc Tyø-kheo. Theá roài, caùc Tyø-kheo laïi hoûi: - Naøy caùc traùng só, caùc vò ñònh ñi ñaâu ñoù? - Ñi tôùi Tyø-xaù-ly. - Cho chuùng toâi cuøng keát baïn vôùi. - Chuùng toâi laø giaëc cöôùp, cöôùp ñoaït taøi saûn cuûa keû khaùc, ñi taét trong nhöõng röøng caây, khoâng theo ñöôøng chính; coøn caùc thaày laø nhöõng ngöôøi löông thieän, vì sao laïi ñi theo chuùng toâi? Ñaây laø con ñöôøng thaúng, coù theå theo ñoù maø ñi. Caùc Tyø-kheo laïi yeâu caàu: "Haõy daãn chuùng toâi ñi theo vôùi, chôù ñeå chuùng toâi bò laïc ñöôøng moät laàn nöõa". Ñaùm cöôùp laïi traû lôøi nhö luùc ñaàu. Hoûi qua, noùi laïi nhö theá ñeán ba laàn vaãn chöa döùt khoaùt, thì quaân lính ñuoåi kòp, beøn toùm coå ñaùm giaëc cöôùp cuøng vôùi caùc Tyø-kheo, ñem ñeán choã nhaø vua, taâu trình nhö sau: - Taâu ñaïi vöông, ñaây laø ñaùm giaëc cöôùp. - Tröôùc heát haõy daãn caùc Tyø-kheo ñeán ñaây. Khi lính daãn caùc Tyø-kheo ñeán nôi, nhaø vua beøn hoûi. - Caùc ngöôi laø nhöõng ngöôøi xuaát gia, vì sao laïi laøm keû cöôùp? - Chuùng toâi khoâng phaûi laø keû cöôùp. - Theá thì vì sao ñi vôùi boïn chuùng?

Caùc Tyø-kheo beøn ñem söï vieäc keå treân trình baøy ñaày ñuû cho vua nghe. Nghe xong, vua sai lính ñem caùc Tyø-kheo ñeán moät choã khaùc, roài cho daãn ñaùm giaëc cöôùp ñeán. Khi chuùng ñeán, vua hoûi: - Nhöõng ngöôøi xuaát gia naøy coù phaûi laø ñoàng boïn vôùi caùc ngöôi khoâng? - Khoâng phaûi laø ñoàng boïn. - Theá thì vì sao hoï laïi cuøng ñi vôùi caùc ngöôi? Ñaùm giaëc cöôùp beøn ñem söï vieäc treân trình baøy ñaày ñuû vôùi nhaø vua. Vua lieàn sai lính ñem ñaùm giaëc cöôùp ñi, roài daãn caùc Tyø-kheo ñeán. Khi hoï ñeán roài, nhaø vua hoûi: - Caùc ngöôi laø nhöõng ngöôøi xuaát gia vì sao laøm keû cöôùp, maø coøn noùi doái löøa gaït quan

treân ñeå hoøng thoaùt toäi. Ñaùm cöôùp ñaõ khai caùc ngöôi laø ñoàng boïn, vì sao coøn choái caõi? Caùc Tyø-kheo vaãn traû lôøi nhö luùc ñaàu. Vua lieàn sai quaân lính thaû caùc Tyø-kheo ñi, roài ñem luõ cöôùp ra trò toäi theo luaät phaùp. Nghóa laø baét naêm traêm teân giaëc cöôùp naøy mang voøng hoa Ca-tyø-la, ñaùnh troáng, daãn chuùng ñi nhieãu quanh caùc ngaõ tö ñöôøng, thoâng baùo cho daân chuùng bieát. Ñeán khi saép bò haønh hình, ñaùm giaëc cöôùp beøn khoùc roáng leân. Baáy giôø, Phaät bieát vieäc ñoù maø vaãn hoûi: - Naøy caùc Tyø-kheo, coù chuyeän gì maø nhieàu ngöôøi keâu khoùc nhö vaäy? - Baïch Theá Toân! Ñoù laø tieáng keâu khoùc cuûa naêm traêm teân giaëc cöôùp bò nhaø vua sai lính ñem ñi haønh hình ñaáy. Phaät lieàn baûo A-nan: - OÂng haõy ñeán noùi vôùi nhaø vua nhö sau: "Ñaïi vöông laø vua cuûa moïi ngöôøi thì phaûi thöông daân nhö con mình, chöù vì sao laïi ñem gieát caû naêm traêm ngöôøi trong moät luùc?". A-nan thoï giaùo, beøn ñem nhöõng lôøi Phaät daïy ñeán baûo vôùi nhaø vua. Vua lieàn noùi: - Thöa Toân giaû A-nan, toâi vaãn bieát raèng neáu gieát moät ngöôøi thì toäi baùo ñaõ raát nhieàu, huoáng gì gieát naêm traêm ngöôøi, nhöng boïn giaëc cöôùp naøy thöôøng ñeán phaù hoaïi xoùm laøng cuûa toâi, cöôùp boùc taøi saûn cuûa daân chuùng; neáu Theá Toân coù theå giaùo hoùa chuùng, khieán chuùng khoâng cöôùp boùc nöõa, thì toâi seõ tha cho chuùng ñöôïc soáng. A-nan lieàn trôû veà, ñem nhöõng lôøi nhaø vua noùi, baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Phaät. Phaät laïi sai A-nan ñeán noùi vôùi nhaø vua moät laàn nöõa nhö sau: - Chæ caàn nhaø vua tha cho hoï, thì toâi (Phaät) seõ giaùo hoùa hoï töø nay veà sau khoâng coøn laøm keû cöôùp nöõa. A-nan laõnh giaùo xong, tröôùc heát ñeán boä phaän hình söï, noùi vôùi vieân giaùm saùt: "Nhöõng keû coù toäi naøy, Ñöùc Theá Toân ñaõ cöùu hoï roài, caùc vò khoâng ñöôïc saùt haïi hoï".

Roài thaày hoûi ñaùm cöôùp: "Caùc ngöôi coù theå xuaát gia ñöôïc khoâng?". Ñaùm giaëc cöôùp noùi: - Thöa Toân giaû, neáu tröôùc ñaây chuùng toâi xuaát gia, thì ñaõ khoâng vöôùng phaûi noãi khoå naøy. Nay chuùng toâi raát mong muoán, nhöng khoâng bieát laøm sao cho ñöôïc. A-nan lieàn ñi ñeán choã nhaø vua, thuaät laïi lôøi cuûa Theá Toân noùi vôùi vua: "Toâi coù theå giaùo hoùa nhöõng ngöôøi naøy töø nay veà sau seõ khoâng coøn laøm keû cöôùp nöõa". Vua beøn ra leänh giaùm quan tha maïng cho hoï, nhöng chöa côûi troùi, maø daãn ñeán choã Theá Toân, ñeå Theá Toân côûi troùi cho hoï. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân vì muoán ñoä nhöõng ngöôøi aáy neân ngoài ôû choã ñaát troáng. Boïn giaëc cöôùp töø xa troâng thaáy Phaät thì nhöõng daây troùi töï nhieân ñöôïc thaùo ra, hoï lieàn cuùi ñaàu ñaûnh leã döôùi chaân Phaät, roài ñöùng qua moät beân. Phaät quaùn saùt tuùc duyeân cuûa hoï, roài tuøy thuaän thuyeát phaùp nhö boá thí, giöõ giôùi, söï baùo öùng cuûa caùc haïnh nghieäp, boán chaân lyù khoå, taäp, dieät, ñaïo. Ngay laäp töùc, hoï ñaït ñöôïc quaû vò Tu-ñaø-hoaøn. Phaät lieàn hoûi: - Caùc ngöôi coù thích xuaát gia khoâng? - Baïch Theá Toân! Neáu tröôùc ñaây chuùng con xuaát gia thì ñaõ khoâng vöôùng phaûi noãi khoå naøy. Kính mong Theá Toân hoâm nay ñoä chuùng con xuaát gia. - Naøy caùc Tyø-kheo, haõy ñeán moät caùch kheùo leùo (Thieän lai Tyø- kheo). Khi Phaät noùi caâu aáy thì y phuïc treân mình cuûa naêm traêm teân cöôùp bieán thaønh ba y, töï nhieân tay caàm baùt, uy nghi teà chænh, töïa nhö nhöõng Tyø-kheo ñaõ ñöôïc traêm tuoåi, ñeàu ñaéc

quaû La haùn. Caùc (cöïu) Tyø-kheo lieàn baïch vôùi Phaät: - Baïch Theá Toân! Do ñaâu maø naêm traêm teân cöôùp nhôø aân ñöùc cuûa Theá Toân töï nhieân ñöôïc giaûi thoaùt? - Khoâng nhöõng ngaøy nay maø trong ñôøi quaù khöù hoï cuõng ñaõ nhôø aân ñöùc cuûa Ta maø ñöôïc giaûi thoaùt, nhö trong kinh Baûn Sinh veà loaøi khæ ñaõ noùi roõ. Theá roài, Phaät ra leänh cho caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi: Neáu Tyø-kheo cuøng ñi chung ñöôøng vôùi boïn giaëc cöôùp, duø chæ traûi qua moät xoùm laøng, thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà.

Giaûi Thích: Giaëc cöôùp: Boïn troäm cöôùp.

Heïn: Hoaëc heïn hoâm nay, ngaøy mai, moät thaùng, nöûa thaùng v.v... Ñöôøng: Hoaëc ba do dieân, hai do dieân, moät do dieân, moät Caâu-loâ-xaù, nöûa Caâu-loâ-xaù, cho ñeán trong khoaûng moät thoân xoùm. Ba-daï-ñeà: Nhö treân ñaõ noùi. Khoâng ñöôïc heïn cuøng ñi chung ñöôøng vôùi boïn giaëc cöôùp. Khi Tyø- kheo muoán ñi ñaâu thì neân keát baïn vôùi nhöõng ngöôøi ñi xe, nhöõng ngöôøi ñi boä. Boïn giaëc cöôùp coù ba daáu hieäu coù theå nhaän bieát, ñoù laø: Muøi höông, khí saéc vaø daùng veû. Muøi höông: ÔÛ nôi hoang vaéng, chuùng coù theå aên thòt chín hoaëc thòt soáng. Khí saéc: Thöôøng coù khí saéc sôï haõi. Daùng veû: Vì suoát ngaøy bò goø boù neân maët ñen, toùc vaøng, troâng coù veû hung aùc gioáng nhö ngöôøi ôû coõi aâm phuû. Ñoù laø ba daáu hieäu cuûa boïn giaëc cöôùp, Tyø-kheo khoâng neân ñi chung ñöôøng vôùi hoï. Neáu nhö boïn cöôùp giaû maïo ngöôøi toát, maëc y phuïc ñeïp, roài ñeán nôi hoang vaéng, chuùng baøn vôùi nhau: “Hoâm nay chuùng ta haõy vaøo thoân xoùm aáy, phaù hoaïi töôøng vaùch, cöôùp ñoïat taøi vaät, khoâng luaän Sa- moân hay Baø-la-moân, taát caû ñeàu laáy heát”, thì bieát ñoù chính laø boïn cöôùp. Nhöng khi aáy, khoâng neân boû chuùng maø ñi ngay, maø phaûi tuøy thuaän theo chuùng, ñôïi ñeán nôi gaàn thoân xoùm, môùi tìm caùch rôøi boû chuùng. Neáu boïn chuùng phaùt giaùc ñöôïc, thì neân noùi: “Naøy caùc traùng só, chuùng toâi chæ ñi tôùi ñaây thoâi”. Neáu Tyø-kheo heïn ñi chung ñöôøng vôùi boïn cöôùp thì phaïm toäi Ba- daï-ñeà. Neáu ñi chung ñöôøng vôùi boïn nöõ taëc thì cuõng nhö vaäy. Neáu ñi chung vôùi boïn aên troäm vaøng thì phaïm toäi Ba-daï-ñeà. Neáu ñi chung vôùi boïn phaûn loaïn, boïn maéc nôï thì phaïm toäi Vieät-tyø-ni. Theá neân noùi (nhö treân).

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.